

Dato: 17. februar 2015
Til: HB på mødet 26. februar 2015
Sagsbehandler: Susanne Herfelt, she@dn.dk

Forslag om nedsættelse af: **landbrugsfagligt udvalg/baggrundsgruppe**

Sekretariatet indstiller, at HB beslutter følgende:

1. Der nedsættes ikke et landbrugsfagligt udvalg eller en ditto baggrundsgruppe med den begrundelse, at Sekretariatets eksisterende kontaktflade til eksperter på forskningsinstitutioner, i organisationsverdenen og i landbruget mv. på en enklere og mere fleksibel måde opfylder foreningens behov for landbrugsfaglig rådgivning og sparring.
2. Når HB i april 2015 foretager nyvalg til Miljøfagligt Udvalg søges yderligere et eller flere medlemmer med landbrugsfaglig kompetence fra forskningsverdenen.

Sagens kerne

Landbrugsfagligt Netværk har stillet et beslutningsforslag til forårets REP-møde om, at der nedsættes et landbrugsfagligt udvalg for at styrke DN's lobbyvirksomhed i landbrugsrelaterede spørgsmål. Dagsordenudvalget har afvist forslaget med den begrundelse, at det hører hjemme i regi af HB. Alfred Borg har parallelt hermed stillet forslag til HB om, at der nedsættes en landbrugsfaglig baggrundsgruppe med nogenlunde samme formål, men mindre formaliseret. HB skal tage stilling.

Beslutningsforslaget til REP-mødet: Se bilag A, side 3-4.

Dagsordenudvalgets analyse, vurdering og konklusion: Se bilag B, side 5-6.

Alfreds forslag: Se bilag C, side 7-8.

Sekretariatets kontakter på landbrugsområdet

Universiteter

- Brian Jacobsen, seniorforsker, IFRO, KU
- Kristian Thorup-Christensen, professor, Institut for plante- og miljøvidenskab, KU
- Helle Tegner Anker, professor, IFRO, KU
- Mickey Gjerris, lektor i bioetik, IFRO, KU
- Søren Kjeldsen Kragh, økonomiprofessor, IFRO, KU
- Vibeke Langer, lektor, Institut for plante- og miljøvidenskab, KU
- Jørgen E. Olesen, professor og sektionsleder på institut for agroøkologi, Aarhus Universitet
- Niels Halberg, direktør ICROFS (The International Centre for Research in Organic Food Systems), Aarhus Universitet

- Beate Strandberg, seniorforsker, Institut for Bioscience - Jordfaunaøkologi og økotoksikologi, Aarhus Universitet
- Erik Steen Kristensen, institutleder på institut for agroøkologi, Aarhus Universitet
- Niels Heine Christensen, professor, Institut for planlægning, Aalborg Universitet

DN's sekretariat er repræsenteret i Rådgivningspanelet for DCA, "Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug" ved Århus Universitet.

Organisationer

- Det Økologiske Råd: Christian Ege og Leif Bach Jørgensen
- Dyrenes Beskyttelse: Birgitte Damm, dyrlæge
- Biodiversitetsgårdene, Susanne Hovmand og Mette Meldgaard, økologisk frugtavl og sekretariatsleder for Biodiversitets-gårdene
- Frie Bønder, Levende Land, Henrik Kuske Schou og Ole Færgemann
- Forbrugerrådet: Camilla Udsen, seniorrådgiver, fødevarepolitik
- Landbrug & Fødevarer: Kirsten Lund Jensen, leder af økologisektionen
- Landbrug & Fødevarer: Leif Nielsen, kommunikationsdirektør
- Praktisk Økologi: Trine Krebs, formand
- SEGES (tidl. Videntcenter for Landbrug) adskillige medarbejdere
- Teknologirådet: Søren Gram, seniorprojektleder
- Økologisk Landsforening: Diverse medarbejdere
- Økologisk Landsforening: Paul Holmbeck, direktør
- Økologisk Landsforening: Per Kølster, formand

Fonde

- Jørn Jespersen, tidligere formand for Natur og Landbrugskommissionen og leder af Realdanias Collective Impact projekt.

Enkeltpersoner

- Bertel Hestbjerg, økologisk svineproducent
- Evald Vestergaard, økologisk mælkeproducent, Tidligere formand for Økologisk Landsforening, medlem af Danmarks Naturfonds bestyrelse
- Thomas Harttung, bestyrelsesformand, Aarstiderne

Herudover har Sekretariatet løbende kontakt til ministre, folketingsmedlemmer og embedsmænd fra Miljø- og Fødevarerministeriet og Sekretariatet er repræsenteret i Det Økologiske Fødevareråd under FVM.

Sekretariatets organisatoriske overvejelser

Efter Sekretariatets vurdering er Alfreds og Landbrugsfagligt Netværks forslag allerede opfyldt med den eksisterende kontaktflade til eksterne eksperter. Pointen om at Sekretariatet skal have adgang til faglig rådgivning og sparring er således allerede tilgodeset i hverdagen.

Det er ikke Sekretariatets opfattelse, at de kvalificerede personer, som vi kontakter til hverdag, har tid til eller ønsker at indgå i mere eller mindre formelle sammenhænge, hvad enten det er en baggrundsgruppe eller et udvalg.

Med i billedet hører, at DN i forvejen har tre (vedtægtsbundne) faglige udvalg – PFU, MFU og NFU – som behandler eller kunne behandle de fleste af de emner, som et landbrugsfagligt udvalg måtte skulle behandle. Konsekvenserne af dansk landbrug er jo så omfattende, at de berører såvel plan-, som miljø- som naturfaglige emner.

Formelt hører landbrug under MFU's kommissorium. Når HB i april 2015 foretager nyvalg til Miljøfagligt Udvalg foreslår Sekretariatet derfor, at der søges yderligere et eller flere medlemmer med landbrugsfaglig kompetence fra forskningsverdenen.

7. februar 2015

Til DN
Hovedbestyrelsen

På vegne af Landbrugsfagligt netværk foreslås hermed, at Repræsentantskabet vedtager på sit møde i Fåborg marts måned 2015:

Nedsættelse af et Landbrugsfagligt udvalg.

Begrundelse for forslaget:

Landbrugsfagligt netværk mener, at der er behov for at styrke foreningens landbrugsfaglige kapacitet som supplement til fagmedarbejderne i sekretariatet. Heri ligger ingen kritik af sekretariatets faglighed, men blot antydning af den kendsgerning, at DN har behov for dels at kunne håndtere de mange konflikter, der knytter sig til spændingsfeltet mellem landbrugsdrift og natur. Dels at kunne afklare konkrete spørgsmål fra HB. Altså samme funktion som de eksisterende faglige udvalg. Netop håndteringen af disse ofte komplekse problemstillinger mener vi kræver et selvstændigt udvalg med den nødvendige landbrugsfaglige viden. Dette skal ses i lyset af, at landbruget er den vigtigste stopklods i bestræbelserne for at forbedre naturforholdene i Danmark.

Det skal tillige bemærkes, at der kun er få personer i DN's bestående faglige udvalg, der har alle nødvendige kompetencer inden for landbrug og erhvervets betydning for natur og miljø.

Endelig er der behov for at fokusere på helt andre perspektiver inden for udnyttelse af arealet i det åbne land, herunder brug af biomasse til energi til transport m.m. Der tales om det fremtidige biobaserede samfund. Der er derfor al grund til at DN ruster sig med kyndige personer, der kan yde sparring og kvalitetssikre DN's fremtidige udspil vedr. fremtidens landbrug/ skovbrug og arealudnyttelse med henblik på bæredygtighed, en alsidig natur, godt grundvand og et godt vandmiljø.

Uddybende bemærkninger

Der er brug for at skabe såvel en historisk som en samfundsmæssig forståelse hos politikerne og befolkningen om sammenhængen mellem natur og landbrug.

For at skabe en forandring af den nationale forståelse af det nuværende landbrugs indflydelse på vores natur og landskab, er det nødvendigt at henholde sig til præcise og pædagogiske facts. Ikke gamle facts om landbrugets uomtvistelige betydning i perioden efter 1864. Vi mener, at der er et stort behov for et opgør med og tilbagevisning af landbrugets mest brugte argumenter, der langt hen ad vejen får lov til at stå uimodsagt. Den udbredte danske selvforståelse at Danmark er et landbrugsland i den forstand at samfundsøkonomien afhænger af primær landbruget, er aldeles ukorrekt, men ikke desto mindre alment politisk accepteret. At landbruget har væsentlig betydning for beskæftigelsen er også delvis accepteret, og der er lydhørhed over for landbrugets beklagelse over den urimelige forskelsbehandling i forhold til syd for grænsen.

Vi foreslår, at Udvalget skal bestå af landbrugskyndige personer, inden for økologi, landbrugets betydning for samfundsøkonomi og erhvervets indvirkning på natur, landskab og miljø, landbrugs politik lokalt, nationalt og EU, landbrugets historie og landbrugets selvforståelse.

Medlemmerne skal rekrutteres bredt og så vidt muligt dække såvel forskningsmæssig/ teoretisk viden som en praktisk tilknytning/ erfaring med tendenser i landbrugserhvervet og arealudnyttelse i

øvrigt. Herudover bør udvalget bestå af DN-aktive på landbrugsområdet, fx. medlemmer af landbrugsfagligt netværk.

Udvalget er tænkt som en yderligere styrkelse af HB's og Repræsentantskabets ønske om, at opnå en synergieffekt mellem sekretariat og organisationen. Derfor vil det også være naturligt, at udvalget betjenes af en af de landbrugsfaglige sagsbehandlere

DN er allerede kommet langt inden for landbrugsområdet. Her er ikke mindst "Sådan ligger landet" et godt stykke værktøj, som skal op af værktøjskassen og bruges så aktivt som overhovedet muligt. Her er fakta om MRSA, brug af antibiotika, beskæftigelsen i primærlandbruget ect.

Et aktuelt emne er, hvorvidt Danmark overimplementerer EU's regler og forordninger. Hvorvidt rammevilkårene i Danmark er hårdere end i vores nabolande. Her har professor Stiig Markager, Aarhus Universitet, i artiklen: "Den gode danske muld", argumenteret overbevisende for at landbruget fylder forholdsvis mere og naturen er mere trængt i DK, hvorfor natur og miljø skal beskyttes bedre¹.

Vi håber på at Repræsentantskabet modtager forslaget positivt, og at man vil se det som en styrkelse af DN's arbejde for at få ændret på politikernes og befolkningens forståelse af de reelle årsagssammenhænge mellem moderne landbrugsdrift og naturens problemer.

Ligeledes er der al grund til at tage handsken op og se på erhvervets udvikling i forbindelse med tankerne om det biomassebaserede samfund og konsekvenserne for bæredygtighed, klima, natur og miljø.

Med venlig hilsen
Jørgen Nielsen
Formand

NB: Netværket kommer gerne med forslag til udvalgsmedlemmer. Vi kan foreslå repræsentanter fra:

- Det Økologiske Råd
- Foulum/ Aarhus Universitet
- AAU
- KU
- Økologisk Landsforening
- Frie Bønder – levende land
- Biodiversitets gårde

---

¹ Artikel i det netbaserede Altinget, d.4. februar 2015,

Dagsordenudvalgets behandling af dagsordenforslag:

Nedsættelse af et landbrugsfagligt udvalg

Forslaget

Jørgen Nielsen fremsatte den 7. februar på vegne af Landbrugsfagligt Netværk et forslag om, at Repræsentantskabet beslutter at nedsætte et landbrugsfagligt udvalg med samme funktion som de eksisterende faglige udvalg. Begrundelsen for forslaget fremgår sammen med uddybbende bemærkninger af Jørgens henvendelse, se side 3.

Dagsordenudvalgets analyse af forslaget

Formel detalje: Udvalget bemærker indledningsvis, at forslaget er fremsat af en repræsentant for et netværk, dvs. en organisatorisk enhed, som har ret til at sende en observatør med taleret - men ikke stemmeret - til REP-møderne.

Principielt mener udvalget, at beslutningsforslag til dagsordenen kun kan fremsættes af medlemmer, som har stemmeret ved REP-mødet. I det konkrete tilfælde ville Jørgen imidlertid kunne have fremsat forslaget i egenskab af bestyrelsesformand for DN Hillerød, lige som andre medlemmer af Landbrugsfagligt Netværk også ville have kunnet gøre noget tilsvarende med udgangspunkt i, at de er medlemmer af en afdelingsbestyrelse.

Derfor ser udvalget her bort fra den formelle detalje, men den nævnes for god ordens skyld af hensyn til præcedens i eventuelle fremtidige situationer, hvor en forslagsstiller ikke måtte have stemmeret og heller ikke ville kunne få det ved at "skifte kasket". Og nu til substansen:

I DN har vi to slags faglige udvalg:

1. De udvalg, som er nævnt eksplicit i vedtægterne, og hvis formænd er fødte medlemmer af HB. Det drejer sig for tiden om Miljøfagligt Udvalg, Naturfagligt Udvalg og Planfagligt Udvalg.
2. De udvalg, som HB opretter/nedlægger, og som ingen repræsentation har i HB. Det drejer sig for tiden om Organisationsudvalget og Økonomifagligt Udvalg.

Sidstnævnte gruppe af faglige udvalg er ikke nævnt i vedtægterne, fordi de ikke kan udøve politisk magt – i modsætning til formændene for MFU, NFU og PFU, der er fulgyldige forningspolitikere med samme "magt"-status som de øvrige HB-medlemmer.

Det fremgår ikke af forslaget, om et landbrugsfagligt udvalg er tiltænkt at skulle tilhøre den ene eller den anden gruppe. Hvis det var den første gruppe, skulle forslaget være ledsaget af et forslag til vedtægtsændring for at kunne vedtages. Og da det ikke er tilfældet, forudsætter Dagsordenudvalget i det følgende, at forslaget går ud på at oprette et landbrugsfagligt udvalg i gruppen af ikke-vedtægtsbestemte faglige udvalg.

Spørgsmålet er herefter, om det er et anliggende for Repræsentantskabet eller et anliggende for HB at nedsætte et sådant udvalg.

Det må hænge sammen med formålet. Forslagsstillerne forestiller sig, at et landbrugsfagligt udvalg skal have – citat "samme funktion som de eksisterende faglige udvalg". Deres funktion er efter vedtægterne og i henhold til deres kommissorier at rådgive HB (og – underforstået: Sekretariatet). Derfor må det antages, at det er forlagsstillernes hensigt, at et landbrugsfagligt udvalg skal rådgive HB og Sekretariatet.

Af sammenhængen fremgår det endvidere, at formålet med rådgivningen skal være at styrke DN's gennemslagskraft over for samfundets beslutningstagere i landbrugsrelaterede spørgsmål. Dvs. styrke DN's nationale lobbyvirksomhed - som udføres af Sekretariatet og præsidenten i samarbejde med HB.

Efter udvalgets opfattelse peger dette på, at problemstillingen nedsættelse af et landbrugsfagligt udvalg i gruppen af ikke-vedtægtsbestemte faglige udvalg formelt og operativt hører hjemme i HB. Man kunne forestille sig det tankeeksperiment, at Repræsentantskabet imod HB's ønske dikterede HB at nedsætte et udvalg med det formål at rådgive HB. Det ville der næppe komme noget godt ud af.

Hvis HB mener, at det er en god idé at nedsætte et landbrugsfagligt udvalg til at rådgive HB/Sekretariatet, kan HB gøre det uden at spørge Repræsentantskabet. Derimod er *prioriteringen* af DN's arbejde med landbrugsrelaterede spørgsmål i forhold til andre af DN's arbejdsområder et anliggende for REP. Det er imidlertid ikke emnet for forslaget, og det sker under alle omstændigheder i forbindelse med AP-processen.

Dagsordenudvalgets vurdering af forslaget

Udvalget har vurderet forslaget i lyset af de mulige begrundelser for optagelse af dagsordenpunkter, som nævnes eksplicit i Repræsentantskabets forretningsorden § 1, stk. 2. Sådan:

Muligt kriterium for optagelse	Dagsordenudvalgets vurdering
<i>at forslaget fremsættes skriftligt af mindst 20 medlemmer af repræsentantskabet,</i>	Ikke opfyldt.
<i>at forslaget fremsættes skriftligt af et flertal af hovedbestyrelsens medlemmer,</i>	Ikke relevant.
<i>at forslaget har stor og aktuel foreningspolitisk relevans,</i>	Forslaget handler om oprettelse af en ny organisatorisk enhed. Kriteriet er ikke opfyldt.
<i>at forslaget handler om et emne, som er relevant for hele repræsentantskabet,</i>	Afhængig af synsvinkel kan man mene, at forslaget er relevant for hele Repræsentantskabet eller kun relevant for de 11 medlemmer af Repræsentantskabet, som udgøres af HB.
<i>at forslaget indeholder væsentlig kritik af hovedbestyrelsen.</i>	Da forslaget ikke har været forelagt HB, er kriteriet på nuværende tidspunkt ikke opfyldt.

Dagsordenudvalgets konklusion

Dagsordenforslaget afvises med følgende begrundelser:

1. Det opfylder ikke eller kun i begrænset omfang kriterierne for optagelse.
2. Det er fejladresseret, idet det hører hjemme i HB – i hvert fald i første omgang.

Favrskov den 2. februar 2014

Til HB

Forslag om at etablere en landbrugsfaglig baggrundsgruppe

DN Favrskovafdeling har diskuteret DNS arbejde med udmøntning af landbrugspolitikken og ser med stor tilfredshed, at DN-nu planlægger en offensiv konference om landbrugets rolle i Danmark i forbindelse med den nye udgave af "Sådan ligger Landet", hvor man gennem eksempler vil påvise, at det kan lade sig gøre økonomisk og praktisk at overgå 100% til økologi i Danmark, Således viser DN en vej for befolkningen, politikere og landbrugserhvervet til et bæredygtigt landbrug, der er i bedre harmoni med natur og miljø.

Vi ser det som en positiv udvikling, som resultat af et dygtigt og målrettet og møjsommeligt arbejde med kommunikation og opbygning af viden, som også på det seneste har givet sig udslag i en række andre positive tiltag i form af artikler, annoncer og små film, som den om MRSA: Mere af det, tak ☺

Men vi ved også, at der i landbrugets organisationer og den lobby, der findes omkring den, er meget stærke kræfter, der vil gøre alt for at forsvare den konventionelle landbrugsdrift og nedgøre DNS initiativ. Vi så det i forbindelse med den første publikation om landbrugets rolle, hvor man fandt et par småfejl og fik held til at køre dem op i medierne. Det var der ikke basis for i forbindelse med lanceringen af "Sådan ligger landet", da den var så gennemarbejdet, som den var. Her var landbrugets reaktion at forsøge at tie den ihjel.

Vi ved ikke hvilken reaktion, der kommer denne gang og vi er sikre på at sekretariatet har overvejet forskellige muligheder, men derfor kan der alligevel opstå situationer, der kan være svære at tackle i farten,

Vi foreslår derfor at HB i samarbejde med sekretariatet nedsætter en baggrundsgruppe af fagfolk med viden om landbrug. - Ikke for at overtage processen hverken helt eller delvist.. - Ikke for styre eller blande sig i det daglige.

Det er afgørende vigtigt, at det fortsat er præsidenten og HB, der via sekretariatet kører med klatten. De kan inddrage andre, som de selv finder relevant i situationen. Vi ved at de har gjort det med held. Det er fint. Bliv ved med det.

Vi er opmærksomme på, at sekretariatet primært skal gøre sine egne erfaringer, at det er en evig "krig" og at verden/mediebilledet, politik og "folkestemninger" forandrer sig hele tiden. Man skal hele tiden tage ved lære og lave nye tiltag. Man lærer af sine fejl. Man lærer mest af sine egne fejl, da man selv bedst kan kender præmisserne for, hvorfor man gjorde, som man gjorde.. Det skal nok gå. Vær tålmodig.

Formålet med gruppen. - en slags task force eller støttepanel.. (eller hvad man nu skal kalde den) er alene at være nogen, der sidder udenfor maskinrummet og følger, hvad der sker, og som kan fungere som sparringspartnere og kvalitetssikring i forbindelse med kampagner, lobbyisme og eksterne tiltag. - Som sekretariatet kan bruge, hvis det selv føler behov.

Gruppen skal ikke nødvendigvis være enig men fungere som et vidensforum, hvor der kan være forskellige holdninger, som vi kan plukke i.

Gruppens medlemmer kan også på eget initiativ komme med input til HB og sekretariatet om hvordan vore initiativer virker i omverdenen, herunder bruge den viden, den opfanger i de kredse, som den færdes i..

Sekretariatet kan inddrage gruppen i forbindelse med følgearbejde i forbindelse med Natur-og Landbrugskommisionen og f.eks. Fremtidens landbrug, men skal ikke bruge tid i dagligdagen til at holde denne "udenforstående gruppe" ajour eller spørge først, før man gør noget. Sekretariatet skal kunne handle selvstændigt ud fra den plan, der er lagt med tungen lige i munden.. stædigt og med begge ben på jorden.

Gruppen skal ikke kontakte de enkelte medarbejdere, men alene direktørerne eller andre udvalgte for ikke at forstyrre det daglige arbejde, men det skal naturligvis aftales nærmere.

Det skal ske i den positive ånd, det er tænkt.. ikke en belastning, men et rygstød.

Det skal beskrives lidt mere, hvordan der skal arbejdes.. forventningerne. Vi er jo også i en situation, at vi selv vælger spillerne og reglerne.

Vi opfordrer HB og Sekretariatet til selv at foreslå denne baggrundsgruppe, men skal pege på, at det kan være en god ide at inddrage formændene evt. flere fra de faglige udvalg og Landbrugsfagligt Netværk.

Vi skal i øvrigt opfordre til at der på HB mødet i april findes flere medlemmer med landbrugsfaglige kompetencer til NFU og MFU for at understøtte dette arbejde.

Med venlig hilsen

Alfred Borg

DN Favrskov